

Največji slovenski dnevnik
v Zedinjenih državah
Velja za vse leto ... \$3.50
Za pol leta \$2.00

GLAS NARODA

List slovenskih delavcev v Ameriki.

TELEFON: 4687 CORTLANDT.

Entered as Second-Class Matter, September 21, 1903, at the Post Office at New York, N. Y., under the Act of Congress of March 3, 1879.

The largest Slovenian Daily
in the United States
Issued every day except Sundays
and Legal Holidays. -
50,000 Readers

NO. 186. — ŠTEV. 186.

NEW YORK, THURSDAY, AUGUST 9, 1917. — ČETRTEK, 9. AVGUSTA, 1917.

TELEFON: 2876 CORTLANDT.

VOLUME XXV. — LETNIK XXV.

Iz Washingtona.

PREOBRAŽENJE AMERIŠKE ARMADE PO UZORU ZAVEZNISCH ARMAD. — SOGLASNO Z NOVO REORGANIZACIJO SE BO ZOPET VSTANOVILO ARMADNE ZBORE. — PREDSEDNIK IN CENE ŽIVIL V ZDRAŽENIH DRŽAVAH.

Washington, D. C., 8. avgusta. — Generalni adjutant je izdal povelje za splošno reorganizacijo cele ameriške armade. Povelja se tičejo redne vojaške milice in nove narodne milice.

Milica države New York, ki je obstajala dozdaj iz ene divizije in ene posebne brigade, bo reorganizirana tako, da bo predstavljal dve diviziji. Dozdaj še ni bilo mogoče izvedeti, na kak način se bo izpolnilo še primanjkujoče oddelke, da dobe popolni dve diviziji.

Vojni departmet je izdal poročilo, v katerem se glasi:

Razmerje med artillerijo in infanterijo se je precej izboljšalo v prilog artilleriji. Ena divizija bo v prihodnje obsegala štiri infanterijske polke, razdeljene v dve brigadi, mesto starih divizij po tri brigade, ki so imele vsaka po tri polke infanterije. Vsaki diviziji pa bodo še trije polki poljske artillerije.

Na ta način bodo v novi organizaciji trije polki artillerije na vsake štiri infanterijske polke, mesto treh artierijskih polkov na devet infanterijskih.

Vsaki diviziji bo nadalje še priklopilena baterija zakopnih možnarjev. Zelo se je tudi razširilo službo strojne puške. Vsaki diviziji je priklopil bataljon strojnih pušč, obstoječ iz štirih kompanij.

Ameriške divizije so preobrazili, da bodo postale slične zavezniškim, ter da se olajša uporaba na fronti. — Pri zavezniških steje divizija nekako devetnajstisoč mož, vsled tega je tudi ameriška divizija zdaj prilagodena temu, kajti stara divizija je imela 28,000 mož ter je bila preveč neokorna za uporabo pri bojevanju v zakopih.

Vsek armadni zbor bo obstajal iz treh infanterijskih divizij armadnega glavnega stana ter gotovih čet priklopilnih armadnem zboru. Vsaka armada pa bo normalno obstajala iz treh ali več armadnih zborov z armadnim glavnim stanom ter četami, kajih identiteta še ni znana.

Nova organizacija ne določa nikake kavalerije za uporabo pri divizijah. Sedanja divizija bo imela tudi na razpolago oddelek zrakoplovcev.

Washington, D. C., 8. avgusta. — Prvi korak za vstanovitev stalnih trgovskih razmer tekom cele vojne, bo storjen danes, ko bo pričel vojni svet z velikansko nalogo, katera mu je poverjena s proklamacijo predsednika.

Ameriški vojni svet bo imel na razpolago več mož kot katerikoli slični svet pri evropskih zavezniških ali soražniških, kojega namen je skrbeti za vojne potrebine. Ta vojni svet ne bo le pospeševal ter urejeval produkcijo surovin ter vodil sistematično izdelovanje blaga, temveč bo določil tudi maksimalne cene, potom katerih se bo uredilo vladna nakupovanja, zavezniških in ameriškega naroda.

Da bodo proizvajaleci in izdelovaleci vojnega materiala in predmetov za domačo uporabo, vstevši živila, dobavljali vladu in njenim zavezniškim vse te predmete za gotovo enakomerno in stalno ceno, je že definitivno ugodno vladna nakupovanja, zavezniških in ameriškega naroda.

Predsednik je napram članom svojega kabineta, člonom vojnega sveta, zvezni trgovski komisiji ter generalnemu pravdniku izjavil, da se domoljubne obveznosti vseh mož, zaposlenih pri izdelovanju surovin in vojnega materiala ne smejo omejevati na svoje trgovanje z vladom in njenimi zavezniških, temveč da se morajo raztezati tudi na civilno prebivalstvo v deželi. Vsled tega se je posvetoval predsednik z zvezno trgovsko komisijo in generalnim pravdnikom.

Zelo zadovoljen je bil, ko so mu pojasnili, da se bo glede zadev sklepalo že tekom dveh tednov.

Ničesar pozitivnega še ni določeno glede kazni, katerih bodo naložene onim, ki bi izrabljali sedanjo vojno silo ter zahtevali previsoke cene.

Washington, D. C., 8. avgusta. — Še danes se bodo končala vsa glasovanja konferenčnega odbora glede živilsko-kontrolne predlogi. Senator Chamberlain, ki predseduje, je izjavil, da bo predloga najbrže z veliko večino sprejet.

Opozicija napram nekaterim določbam je premajhna, da bi mogla še nadalje zavlačevati sprejem predloga. Dopolnil jo bodo poslanski zbornici v podpis speakerju Clarku ter jo bo predsednik Wilson najbrže podpisal v petek.

Senator Gronna iz Severne Dakote je izjavil, da po meni konferenčno poročilo glede živilske predloge zmanjša produktnih borz ter velikih petrolejskih interesov.

Podzemski hodnik v nemški vili vilo Reger, v kateri je stanoval nemški poslanik princ Buelow. Rim, Italija, 8. avgusta. — V Rimu so našli podzemski hodnik, ki je bil do časa, ko je bilo poslanik prirejati tajna spoznavanja, za katera laške oblasti so niso smele vedeti.

Švica in Nemčija.

Nastala je kriza med obema državama. — Nemčija zahteva 50 milijonov posojila v zlatu.

Washington, D. C.: 7. avgusta. — Danes so prišla v državni departmet uradna poročila, iz katerih se razvidi, da preti kriza v odnosu med Švicem in Nemčijo.

Da krize je prišlo vsled nemške zahteve, da mora Švica posoditi Nemčiji 50 milijonov dolarjev v zlatu, drugače pa nemška vlada prepove izvažati v Švico premogliko časa, dokler ni izplačano zahtevano posojilo.

Švica je proti temu posojilu, ker je to izsiljevanje. Švicarski uradniki so vprašali zaveznike za svet in so obenem obvestili predsednika Wilsona o vsem, kar se je dogodilo.

Nemški cesar in njegovi svetovalci so se odločili, da povzročajo

in nevratljivo, posebno območnih držav strah, kajti le na ta način jih bodo prisili, da ne bodo poslušali angleških obljub.

Diplomatične vesti pravijo, da se je to sklenilo v zadnjem konferenci med cesarjem in med vojaškimi poveljnikimi. Sklenilo se je po tudi, da se prične s splošno pretilno politiko.

Švica se je zamerila nemškim vojnim gospodom, ker je odstranila državne uradnike, ki so bili naklonjeni Nemčiji; ker se je pogodila s Francijo, da ne bo posiljala v Nemčijo hrane in ker ni dovolila, da bi ostal švicarski socialist Grimm v Rusiji, da bi agitiral za nemški mir.

Nemški zunanjun urad pazljivo

gleda na Švico, kajti na zahtevo

zavezniških držav je švicarska

vlada odpoklicala svojega poslanika

v Washingtonu, dr. Pavla Ritterja, ker se je pokazal, da je na

naklonjen Nemčiji.

Prvo nasilje, katero hoče Nemčija pokazati proti Švici, je zahteva posojila. Švica ne more posoditi Nemčiji zahtevane sotve v zlatu in vladu uvideva, da zavezniški, med njimi posebno Združene države, ne bi gledali z naklonjenostjo na tak posojilo. Toda Nemčija je zahtevala kot pogoj za izvoz premoga v Švico, in Švica krvavo potrebuje premoga.

V državnem departmetu se še

niso odločili, kaj bodo storile Združene države, da pomagajo Švicari.

Angleški državniki hočejo,

Švici prisločiti na pomoč. Prvo

pomoč bi ji nudili s tem, da ji odpre kako drugo zalogu premoga kot

pa iz Nemčije. Ako bi se to moglo storiti, potem bo švicarska vlada sporovila nemškemu zunanjemu uradu, da ne potrebuje več premoga in da naj preneha Nemčija s svojimi zahtevami.

Tukajšnji državniki so mnjenja,

da bo nemška agrsivna politika

napram Švico odstujila švicarske

simpatije proti Nemčiji. Prerokujejo tudi, da bo Švica prva država, ki meji na Nemčijo, ki se bo

pridružila zavezniškom.

Avstrijci v Bukovini.

Karol v Črnci. — Oba cesarja

si destituta. — Prosita božjega bla-

goslova. — Feldmaršal Koeves.

Curil, Švica, 8. avgusta. — Av-

strijski cesar Karol je imel zmago-

slavni vhod v Črnovice, glavno mestno

Bukovine.

Dunaj, Avstrija, 8. avgusta. —

Cesar Karol je postal nemškemu

cesarju brzojavku, v kateri mu

čete k uspehu hrabri čet, ki so

"z božjo pomočjo" zopet osvojile

Bukovino. Karol je nadaljeval:

"Gospod naj še nadalje pomaga

s svojimi blagoslovom."

Cesar Viljem je odgovoril, da

nemško ljudstvo čuti veselje buko-

vinskega prebivalstva in izraza up-

anje, da bo Bog pomagal četam

nemških zavezniških tudi v bodočnosti.

Cesar Karol je imenoval genera-

la Koevesa, ki je poveljal av-

strijskim četam v Galicijo in Bu-

kovino, za katera laške oblasti

so niso snele vedeti.

Iz delavskega sveta.

Grožnje I. W. W. — Prete z na-

daljnimi linčačji članom vladujo-

čega razeda.

Helena, Mont., 8. avgusta. —

Governor Steward je dobil od iz-

točnih lokalnih organizacij I. W.

W. preteče brzojavke, v katerih

mu obetajo z linčanjem članov vla-

dujočega razeda, če bi se še nadal-

je vprizario linčanje članov I.

W. Te grožnje smatrajo kot

posledico umora voditelja Frank

Littla v Butte, Mont. V neki brzo-

javki Detroitu Workers De-

fense League se glasi:

Dejanje postavne in redovne

državali, ki je umorila Franka Littla,

oznanjuje boj in nered za države in če se ne vstavi počenjanja

na državali, bo prišlo takoj do po-

novitve ruske revolucije z usod-

nimi poesledicami za vladujoče raz-

eda.

Slike brzojavke so tudi prisile

z Philadelphije.

Tajnik teknih delavcev je postal slediče brzojavku:

V slučaju nadaljnih umorov, na-

daljnega deportacij ali kakih drugih

nasilnostim, bi bili presiljeni raz-

mišljati o generalni stavki vseh članov I. W. W. v izčističnih državah.

London, Anglija, 8. avgusta. —

Vroči artillerijski boji so se zopet

obnovili na fronti v Flandriji. Gr-

menje topov se sliši v London. Artillerijski boji so oživi.

An-gleži napredujejo.

London, Anglija, 8. avgusta. —

Prete z nadaljnimi linčačji članom vla-

dujočega razeda.

London, Anglija, 8. avgusta. —

"GLAS'NARODA"

(Slovenian Daily.)
Owned and published by the
JOSEPH PUBLISHING COMPANY
In corporation.
Place of business of the corporation and address of above officers:
82 Cortlandt Street, Borough of Manhattan, New York City, N. Y.

Na celo leto velja list na Amerike	Za celo leto na mesto New York \$5.00
In Canada	\$3.50
Za pol leta	Za pol leta na mesto New York \$3.00
Za leta	2.00
Za četr leta	1.00 Za inozemstvo na celo leto — \$2.00

"GLAS NARODA" izhaja vsak dan in vse začne nedelj in praznik.

"GLAS NARODA"
("Voice of the People")
Every day except Sunday and Monday
Subscription yearly \$3.50.

Advertisement on agreement.

Dopisni bres podpis in osebnosti se ne približujejo.

Denar naj se blagoviti pošljati po Money Order.

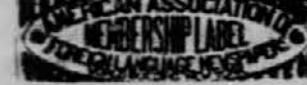
Pri upoznavanju kraja narodnikov prosimo, da se nam tudi pridruži Slovenski narod, da hitreje najdemo narodnika.

Dopisni bres pošljavati naredite ta naslov:

"GLAS NARODA"

New York City.

Telefon: 2876 Cortlandt.

Važno zborovanje.

ooo

V soboto se začne v Chicagu ustanovna seja Odbora za Jugoslovansko Republiko.

Kolikor nam je dozajd znano, bo zastopanih na tej seji pet slovenskih Zvez in pet slovenskih časopisov.

Nazvoči može bodo sestavili odbor, katerega naloga bo delovati in delati po smislu znane čikaške "Izjave".

To bo začetek. —

In skrajni je čas bil, da se je začelo.

Med našim narodom v Ameriki so tri skupine.

Prva se strinja z delovanjem Jugoslovanskega Odbora, druga se zanesa na dumajsko in berlinsko gospodo, češ, da bo ona najpravičnejše in na najboljši način rešila jugoslovansko vprašanje, tretja skupina je pa skupina mladčenežev, to je ljudi, katerim je deveta briga, če se slovenski narod onkraj morja potureti ali potevtoni.

Če so vsak dan trikrat do sita siti, misijo, da so dosegli cilj življenja in izpolnili vse obveznosti napram narodu in sebi.

Jugoslovanski Odbor je že dve leti na delu.

Po Rusiji, Angliji, Franciji, Ameriki in sambogevje še so raztreseni njegovi člani. Imajo predavanja, pišejo brošure in nabirajo denar.

Pri vstanovitvi Jugoslovanskega Odbora je bilo dočeno, da bodo delovali člani za osvobojenje Slovencev in Hrvatov ter za svobodno državo Jugoslavijo, ki naj bi bila svobodna res v pravem pomenu besede.

Izjave članov so bile nedoločne, in stavkom, ki so jih pisali glede Jugoslavije so vedno namenoma odščipavali konice.

Mi smo vedeli, kaj skrivajo in česa si v strahu za svoje stranske dohodke ter v strahu za zvestobo svojih pristašev ne upajo povedati.

Večkrat smo javno pisali v listu, da agitirajo za Veliko Srbijo in da si države oziroma dežele sploh ne morejo predstavljati, če nima na uradnih listinah kraljevskega pečata.

Jugoslovanski Odbor ni delal in ne dela zdaj po svoji volji in vesti.

Bil je in je še vedno služabnik dinastije, ki si hoče utrditi svoje stališče in na račun drugega razširiti svoje ozemlje.

Zadnji čas pa so prišli z barvo na dan ter s bombičnimi besedami pojasnili kot svoje to, kar smo jim očitali.

Stvar so seveda spravili v toliko lepo obliko, da obejato dati bodoči jugoslovanski državi naslov kraljevine. Ker pa so oficielni naslovi držav presneta stranska reč v teh velikih časih, ko gre za preobrazbo celega sveta, je naravnost značilno, da ravno ti ljudje vstrajajo pri kraljevski obliki in se tako krčevito drže dinastije, ki je več škodovala kot pa koristila srbskemu narodu in jugoslovanskemu vprašanju.

S pristaši Avstrije in Nemčije ne moremo imeti nikakega opravka.

To so ljudje, katerim se še vedno bliše pred očmi njihove nekdanje kapolske zvezde, in ki vidijo v tiranski avtokratiji, nezmožni in potuhnjeni avstrijski vlad — zvezdo rešenico za Jugoslovane.

Edino zdrava politika glede jugoslovanskega vprašanja je politika, ki se giblje v smeri celega svetovnega državotvornega gibanja.

Današnje geslo je demokratizacija sveta.

In vedno bolj prevladuje prepričanje, da je mogoče ustvariti trajne, mirne odnose med narodi le potom demokratizacije vlad vsake držav in potom sporazuma v duhu in smislu prave demokracije.

Na tem stališču stoji tudi čikaška "Izjava", in reševati jugoslovanski problem na drug kot na demokratični način, sploh ne pomeni ničesar ali pa kvečjemu korak — naza.

Udeležence velevažnega zborovanja, ki se bo začelo v soboto v Chicagi, pozdravljamo in jim želimo veliko uspeha!

—k.

Smrt štirih Amerikanov.
London, Anglija, 8. avgusta. — potopil nek nemški podmorski čoln, so izgubili življeno štirje Amerikanici. Med previdelimi se tu "Belgian Prince", katerega je di nahaja en Amerikanec.

Dopisi.

Barnesboro, Pa.

Naznanjam, da je John Šile iz Barnesboro prostovoljno vstopil v armado Združenih držav. Zdaj se nahaja v Fort Riley, Kans. Josip Urbas.

Cicero, Ill.

Sporočam, da sem prejel poročilo skozi Svice, da mi je v Ljubljani na operaciji umrl mati v starosti 63 let. Med časom, kar sem v Ameriki tekom 15 let, sem izgubil pred 12. leti očeta, zdaj pa se mater. Fr. Jurjevec.

Wylam, Ala.

Tukaj v Wylamu se tudi pripravljajo za stavko, kajti razumejo da moravnost škandalozne, kakor Vam bo poročano pozneje.

Slovencev je le malo tukaj, toliko več pa Italjanov. Tudi k vojakom jih precej prostovoljno pristopa, nekateri se pa tudi boje. Že več jih je pobegnilo. Tudi dva moja sinova sta pri vojakih: Louis pri mornarici in John pri armadi. Seveda se oba povredita, da jimi gre dobro, kajti služita že tretje leto in sta dobro napredovala. Pa saj ni čudno; m'ada sta šla k vojakom: Louis 17 let, John pa 19 let. Mladost se pa vsemu takško privadi. Ker sta še mlada, mislita, na jih ne pošijejo na fronto.

Naj zadostuje za danes, pa drugič kaj več.

Iz Avstro-Ogrske.

Novi dvakrinski bankoveci so prišli v promet 9. julija letos. Novi bankoveci imajo datum 1. marca 1917. Barva je rdeča in črna; v obeh zgornjih kotih sta naslikani ženski glavi.

Kakor poročajo listi, je nadvojvoda Jožef Ferdinand imenovan za nadzornika vojaškega zrakoplovstva.

Tobak bodo prodajali poslej v Bolcam na Tirolskem samo odraščenim moškim osebam; nedovolj fantje in ženske so izključeni. Tobak se bo prodajal samo po tri ure na dan.

Vinska letina na Ogrskem kaže glasom poročil "Ogrske agrarne korespondence" splošno srednje do slabo. Delaveev zelo manjka. Lanski pridelek se plačuje po 3—7 K liter.

Iz Zagreba z dne 4. julija poročajo, da za hrvatskega ministra imenovan Dragotin pl. Čunkelhäuser.

Iz Nemčije.

Enotne vojne čevlje nameravajo uvesti na Nemškem. V 300 do 400 nemških čevljarnah uporabljajo pri izdelavi čevljev samo še 10 odstotkov usnja, ostalo so razni nadomestki. Bodoci vojni čevlji bodo narejeni iz surove tkani in leseni podplatov.

Mesno vprašanje je vzorno urejila mestna občina v Norimberku. Živino, ki jo nakazuje centrala v Monakovem na Bavarskem, prevezmo mestna komisija in kolje na mestne stroške. Meso razdeli potem mesarjem za nadrobne prodajo. Meso se oddaja samo na karte. Vsak odjemalec si mora izbrati mesarja, pri katerem dobiva meso, a ga mora potem tudi držati. Za razne kakovosti mes je določena enotna cena. Postranske klavne proizvode uporabljajo mesto samo, ki izdeluje tudi klobase in jih daje v prodajo mesarjem. Mesarji so iz oziroma na lastno korist z odjemalec prijazni in postrežljivi.

Nemški letalci na Nizozemskem. Amsterdam, Nizozemsko, 7. avgusta. — Nad frizijskim otokom Texel se je pojabil nek nemški zrakoplovec, katerega so začeli nizozemski vojaki obstrežati. Tako zatem se je spustil zrakoplov na zemljo. Zrakoplovec je izjavil, da mu je zmanjkal gazolina. Njega in njegovih dva pomagača so interirali.

Letina v Šrbiji.

Letina v Šrbiji kaže za vse dne, kajkor tudi se sedje prav izbera.

Pismo iz vojnštva.

Kakor je Vam igotovo znano, se nahajajo ujetniki v zelo slabih razmerah.

Jaz sem že od leta 1915 tu, bolan in brez vsake pomoči. Delati ne morem, ker mi je ves vrat razrezan; ali sedaj se mi noče zazdraviti. Zrak je tu zelo slab in ves čas je hladno.

Prosim, če bi se mogoče dobili dobrni rojaki Slovence, ki bi mi hoteli postati eno oblike, ker sem sedaj skoro gol.

Tu nas je 8 Slovencev, ali omi

Se enkrat Vas prav lepo prosim, če bi mogli nekoliko olajšati življenje vojaka-ujetnika, ki je ujet v Rusiji.

S spoštovanjem Anton Klav.

Moj naslov:

Vojennoprijemnyj avstrijskoj armii

Kontora Nikiti Ponizovkinja, Gorod JAROSLAV.

Russia. Volskij Zavod.

Iščem Franka Štopančiča iz Temnici v Cirklu Godinji iz Kostanjevice na Krasu.

Srčne pozdrave iz vojnega ujetnika posljiamo vsem Slovencem in Slovenkam: Karol Godnič iz Kostanjevice na Krasu. Anton Novak iz Viseje št. 25, Žužemberk in Anton Jakončič iz Brd pri Goriči.

Karol Godnič, prigioniero di guerra, Italia. Cassino, Caserta.

Iz stare domovine.

Oddaja sena za vojaštvo.

Annamo poveljstvo je odredilo takojšnje nakupovanje sena za patrelične soške armade. Kranjski deželni odbor se je takoj, ko je za to zaznali 30. junija, obrnil brzojavno do vseh merodajnih mest z nujno opozoritvijo, da na Kranjskem sena za oddajo ni, ker je še uničila toliko pridelka, da večinoma posestniki niso pridelali niti za lastno potrebo in je tedaj v skrajni nevarnosti vsa naša živinoreja.

Zato je deželni odbor merodajnim mestom nujno priporočil, da naj se potrebuješčina armade pokrije iz drugih dežel, ki niso prizadete tako težko kakor Kranjska. Deželni glavar dr. Šusteršič se je podal na Dunaj in je obnovil posredoval pri najmerodajnejših osebah, zlasti pri ministru predsedniku dr. Seidlerju in drugih. Vsled mogočne intervencije našega deželnega zastopa so uvedeni važni koraki in mogoče je, da prihodnji dnevi prinese neobhodno potrebno razbremnitve.

Dne 4. julija se je tudi Jugoslovanski klub na Dumaju pečal, to zadevo in sklenil storiti kokane, zlasti v prilog Stajerske.

Pohvala južni in državni železnici.

Vrhovno armadno poveljstvo (načelnik generalnega štaba) je poslalo pristojnima železniškima upravama naslednje čateži dopis:

Tekom 10. soške bitke sta izvršili železničarski upravi v območju soške armade pod vodstvom vojnega transportnega vodstva v Ljubljani čisto posebno, navadno mero daleko presegajoče delo. Osobje južne kakor državne železnice v območju tržaškega ravnateljstva je na pozivovanih način — celo v smrtni nevarnosti — z največjo vremensko dolžnostjo, in tako bistveno pripomoglo k uspehu obrambne bitke. Po najvišjemu nalogu izrekam tedaj celotno priznanje in oglašam, da je vse doseči z nemurini delovanjem. Sedaj je vojna, po vojni pa bo mogoče tudi na Slovenskem vse drugače.

Nova politika, nova kultura, nova gospodarsko in socialno življenje, nova umetnost in novo svetovno naziranje — to bo sad delovanje povsod, in to bo tudi pri nas. Dr. Krek je gotovo — markantna oseba v slovenskem političnem, gospodarskem in socialnem življenju, in povsem gotovo je, da se ima "Slovenska ljudska stranka" zahvaliti v resnici njegovemu nemurinem in nesebičnemu delovanju, da se tako globoko ukoreninila med Slovenci. Sedaj ni ugoden trenutek, da bi kritizirali dr. Kreka na podlagi te brošure. Brošura podaja obširen pregled vsega Krekovega delovanja in dokazuje, kaj se more vse doseči z nemurini delovanjem. Sedaj je vojna, po vojni pa bo mogoče tudi na Slovenskem vse drugače.

Nova politika, nova kultura, nova gospodarsko in socialno življenje, nova umetnost in novo svetovno naziranje — to bo sad delovanje povsod, in to bo tudi pri nas. Dr. Krek je gotovo — markantna oseba v slovenskem političnem, gospodarskem in socialnem življenju, in povsem gotovo je, da se ima "Slovenska ljudska stranka" zahvaliti v resnici njegovemu nemurinem in nesebičnemu delovanju, da se tako globoko ukoreninila med Slovenci. Sedaj ni ugoden trenutek, da bi kritizirali dr. Kreka na podlagi te brošure. Brošura podaja obširen pregled vsega Krekovega delovanja in dokazuje, kaj se more vse doseči z nemurini delovanjem. Sedaj je vojna, po vojni pa bo mogoče tudi na Slovenskem vse drugače.

GLASILLO JUGOSLOVANSKE KATOLIŠKE JEDNOTE

Ustanovljena leta 1898.

Glavni sedež v ELY, MINNESOTA.

Inkorporirana leta 1900.

GLAVNI URADNIKI:
 Predsednik: MIHAEL ROVANŠEK, R. F. D. No. 1, Conne-
 maugh, Pa.
 Podpredsednik: LOUIS BALANT, Box 106, Pearl Ave, Lorain,
 Ohio.
 Glavni tajnik: JOSEPH PISHLER, Ely, Minn.
 Glavni blagajnik: GEO. L. BROZICH, Ely, Minn.
 Blagajnik N. S.: LOUIS COSTELLO, Salida, Colo.

VRHNOVNI ZDRAVNIK:
 Dr. JOSEPH V. GRAHEK, 843 East Ohio Street, Pittsburgh,
 Pa.

NADZORNIKI:
 JOHN GOUZE, Box 105, Ely, Minn.
 ANTHONY MOTZ, 9641 Avenue "M", So. Chicago, Ill.
 JOHN VAROGA, 5126 Natrona Alley, Pittsburgh, Pa.

POROTNIKI:
 GEO. J. PORENTA, Box 176, Black Diamond, Wash.
 LEONARD SLABODNIK, Box 480, Ely, Minn.
 JOHN RUPNIK, Box 24, S. R., Belmont, Pa.

GOSPODARSKI ODBOR:
 JOSEPH PLAUTZ, Jr., 432 — 7th St., Calumet, Mich.
 JOHN MOVERN, 482 Mesaba Ave., Duluth, Minn.
 MAT. POGOPELC, 7 W. Madison St., Room 605, Chicago, Ill.

ZDRAŽEVALNI ODBOR:
 RUDOLF PERDAN, 6024 St. Clair Ave., N. E. Cleveland, Ohio.
 FRANK SKRABEC, Stk. Yds. Station RFD, Box 17, Denver,
 Colo.
 FRANK KOCHVAR, Box 386, Gilbert, Minn.

Vsi dopisi, tikajoči se uradnih začetkov, kakor tudi denarne
 posiljke, naj se pošljajo na glavnega tajnika Jednote, vse pri-
 tožbe pa na predsednika porotnega odbora.
 Na osebna ali neuradna pisma od strani članov se ne bode
 oziralo.

Društveno glasilo: "GLAS NARODA".

Jednota posluje po "National Fraternal Congress"
 lestvici.

V blagajni ima nad \$200,000.00 (dvesto tisoč dolarjev).

Bolniških podpor, poškodnin, odpravnin in smrtnin je že
 izplačala nad \$1,220,000.00 (Miljon, dvesto dvajset tisoč
 dolarjev).

Jednota zavaruje za \$250.00, \$500.00, \$1,000.00 in \$1,500.00
 smrtnine, ter no \$1.00 in \$2.00 dnevne bolniške podpore.

Bolniška podpora je centralizirana. Vsak opravičen bol-
 nik si je svest, da dobi podporo, kadar jo potrebuje.

Društva Jednote se nahajajo po več naprednih slovenskih
 naselbinah. Tam, kjer jih še ni, priporočamo vstanovitev
 novih. Društvo se lahko vstanovi z 8 članimi ali članicami.

Za nadaljnja pojasnila se je obrniti na glavnega tajnika.

IZ URADA GLAVNEGA TAJNIKA.

Asement 229. 1. avgusta 1917.
 Poročilo umrlih članov za mesec avgust 1917.

Umrli brat, Frank Kobe, cert. št. 7858, član društva sv. Cirila
 in Metoda št. 9, Calumet, Mich. Umrli dne 5. julija 1917. Vzrok smrti:
 jetika. Zavarovan je bil za \$1000; pristopil k Jednoti 19. januarja 1909.

Umrli brat, John Polda, cert. št. 12,347, član društva Sv. Jurija, št. 22, So. Chicago, Ill. Umrli dne 22. julija 1917. Vzrok smrti:
 pljučica. Zavarovan je bil za \$1000; pristopil k Jednoti 14. novembra 1909.

Meseca julija je bilo izplačano kakor sledi:

Za smrtnino članov \$2,000.00
 Za bolniško podporo, odškodnine in operacije \$3,907.98
 Skupaj.... \$5,907.98

OPOMBA. — Zadnji mesec je bil razpisani posebni asesment po
 25c od člana(ice), kateri so naročeni na Glasilo. Ker so se pa nekateri
 člani ponovno pričeli ustawljati Glasilu, češ, da ga ne plačajo in
 da se jih siliti ne more, naj bode vsem tistim tempotom še enkrat po-
 jasnjeno, da ima vsako društvo pravico SUSPENDIRATI take člane,
 kateri nočejo plačati za Glasilo, to je, če niso izvzeti, kakor do-
 ločajo pravila Jednote. Glasilo je del naših pravil in je obligatno.
 Kar je določila zadnja konvencija, se mora upoštevati.

Z bratskim pozdravom

Joseph Pishler, glavni tajnik.

Naznanila.

Članom društva sv. Jožeta št. 53 JSKJ v Little Falls, N. Y., na-
 manjam, da se vrši redna mesečna
 sezona za mesec avgust due 10.
 t. m. ob 7.30 zvečer. Pobiral se bo
 asessment za mesec avgust in raz-
 delila se bodo tudi pravila. Seja je
 preložena zavrdi izleta društva
 sv. Barbare, kateremu smo dočim
 korporativno vrnila, oziroma se
 izleta vdeležili.

Prosim člane društva sv. Jožeta, kateri se ne bodo seje vdele-
 žili dne 10. avgusta, da pridejo
 točno pod zastavo ob 8.30 "vjetrije"
 v nedeljo dne 12. avgusta.

Z bratskim pozdravom

Fr. Augustin, bivši tajnik.

Društvo sv. Petra in Pavla št. 66 JSKJ v Jolietu, Ill. bo imelo
 svoj IZLET ali PIKNIK v hosti
 g. Antonia Stražničnika severno od
 Theiler parka v nedeljo 19. avg.
 Zbratim vam vse rojake in re-

Jernej Per, tajnik.

KATOLIŠKE JEDNOTE

Ustanovljena leta 1898.

Glavni sedež v ELY, MINNESOTA.

Inkorporirana leta 1900.

Glasilo v ELY, MINNESOTA.

Inkorporirana leta 1900.

IZ URADA GLAVNEGA TAJNIKA

Jugoslovanske Katoliške Jednote.

Inkorporirana leta 1900.

Glasilo

Ely, Minn., 1. julija 1917.

Sestreski račun J. S. K. Jednote, od 31. decembra 1916 do 30. junija 1917.

Sestreski račun J. S. K. Jednote, od 31. decembra 1916 do 30. junija 1917.

Sestreski račun J. S. K. Jednote, od 31. decembra 1916 do 30. junija 1917.

Sestreski račun J. S. K. Jednote, od 31. decembra 1916 do 30. junija 1917.

Sestreski račun J. S. K. Jednote, od 31. decembra 1916 do 30. junija 1917.

Sestreski račun J. S. K. Jednote, od 31. decembra 1916 do 30. junija 1917.

Sestreski račun J. S. K. Jednote, od 31. decembra 1916 do 30. junija 1917.

Sestreski račun J. S. K. Jednote, od 31. decembra 1916 do 30. junija 1917.

Sestreski račun J. S. K. Jednote, od 31. decembra 1916 do 30. junija 1917.

Sestreski račun J. S. K. Jednote, od 31. decembra 1916 do 30. junija 1917.

Sestreski račun J. S. K. Jednote, od 31. decembra 1916 do 30. junija 1917.

Sestreski račun J. S. K. Jednote, od 31. decembra 1916 do 30. junija 1917.

Sestreski račun J. S. K. Jednote, od 31. decembra 1916 do 30. junija 1917.

Sestreski račun J. S. K. Jednote, od 31. decembra 1916 do 30. junija 1917.

Sestreski račun J. S. K. Jednote, od 31. decembra 1916 do 30. junija 1917.

Sestreski račun J. S. K. Jednote, od 31. decembra 1916 do 30. junija 1917.

Sestreski račun J. S. K. Jednote, od 31. decembra 1916 do 30. junija 1917.

Sestreski račun J. S. K. Jednote, od 31. decembra 1916 do 30. junija 1917.

Sestreski račun J. S. K. Jednote, od 31. decembra 1916 do 30. junija 1917.

Sestreski račun J. S. K. Jednote, od 31. decembra 1916 do 30. junija 1917.

Sestreski račun J. S. K. Jednote, od 31. decembra 1916 do 30. junija 1917.

Sestreski račun J. S. K. Jednote, od 31. decembra 1916 do 30. junija 1917.

Sestreski račun J. S. K. Jednote, od 31. decembra 1916 do 30. junija 1917.

Sestreski račun J. S. K. Jednote, od 31. decembra 1916 do 30. junija 1917.

Sestreski račun J. S. K. Jednote, od 31. decembra 1916 do 30. junija 1917.

Sestreski račun J. S. K. Jednote, od 31. decembra 1916 do 30. junija 1917.

Sestreski račun J. S. K. Jednote, od 31. decembra 1916 do 30. junija 1917.

Sestreski račun J. S. K. Jednote, od 31. decembra 1916 do 30. junija 1917.

Sestreski račun J. S. K. Jednote, od 31. decembra 1916 do 30. junija 1917.

Sestreski račun J. S. K. Jednote, od 31. decembra 1916 do 30. junija 1917.

Sestreski račun J. S. K. Jednote, od 31. decembra 1916 do 30. junija 1917.

Sestreski račun J. S. K. Jednote, od 31. decembra 1916 do 30. junija 1917.

Sestreski račun J. S. K. Jednote, od 31. decembra 1916 do 30. junija 1917.

Sestreski račun J. S. K. Jednote, od 31. decembra 1916 do 30. junija 1917.

Sestreski račun J. S. K. Jednote, od 31. decembra 1916 do 30. junija 1917.

Sestreski račun J. S. K. Jednote, od 31. decembra 1916 do 30. junija 1917.

Sestreski račun J. S. K. Jednote, od 31. decembra 1916 do 30. junija 1917.

Sestreski račun J. S. K. Jednote, od 31. decembra 1916 do 30. junija 1917.

Sestreski račun J. S. K. Jednote, od 31. decembra 1916 do 30. junija 1917.

Sestreski račun J. S. K. Jednote, od 31. decembra 1916 do 30. junija 1917.

Sestreski račun J. S. K. Jednote, od 31. decembra 1916 do 30. junija 1917.

Sestreski račun J. S. K. Jednote, od 31. decembra 1916 do 30. junija 1917.

Sestreski račun J. S. K. Jednote, od 31. decembra 1916 do 30. junija 1917.

Sestreski račun J. S. K. Jednote, od 31. decembra 1916 do 30. junija 1917.

Sestreski račun J. S. K. Jednote, od 31. decembra 1916 do 30. junija 1917.

Sestreski račun J. S. K. Jednote, od 31. decembra 1916 do 30. junija 1917.

Sestreski račun J. S. K. Jednote, od 31. decembra 1916 do 30. junija 1917.

Sestreski račun J. S. K. Jednote, od 31. decembra 1916 do 30. junija 1917.

Sestreski račun J. S. K. Jednote, od 31. decembra 1916 do 30. junija 1917.

Sestreski račun J. S. K. Jednote, od 31. decembra 1916 do 30. junija 1917.

Sestreski račun J. S. K. Jednote, od 31. decembra 1916 do 30. junija 1917.

Sestreski račun J. S. K. Jednote, od 31. decembra 1916 do 30. junija 1917.

Sestreski račun J. S. K. Jednote, od 31. decembra 1916 do 30. junija 1917.

Sestreski račun J. S. K. Jednote, od 31. decembra 1916 do 30. junija 1917.

Sestreski račun J. S. K. Jednote, od 31. decembra 1916 do 30. junija 1917.

Sestreski račun J. S. K. Jednote, od 31. decembra 1916 do 30. junija 1917.

Sestreski račun J. S. K. Jednote, od 31. decembra 1916 do 30. junija 1917.

ŠESTMЕСЕЧНО ПОРОČILO FINANČNEGA STANJA

JUGOSLOVANSKE KATOLIŠKE JEDNOTE

Ely, Minnesota.

Od dne 1. januarja 1917.

Do dne 30. junija 1917.

Preostanek v skladih dne 1. januarja.

Smrtninski sklad	\$ 45,307.75
Poškodbeni in bolniški sklad	\$ 3,125.52
Stroškovni sklad	\$ 2,615.56
Onemogli sklad	\$ 1,419.75
Rezervni sklad	\$ 213,456.64

Skupaj....\$ 213,456.64

Šestmesečni dohodki:

Za smrtnino članov in članice	\$ 45,789.61
Za bolniško podporo	\$ 26,639.75
Za poškodbeni sklad	\$ 3,497.10
Za redne stroške sklad	\$ 4,509.40
Za onemogli sklad	\$ 898.86
Za Glasilo	\$ 1,247.00
Za znake in tiskovine	\$ 148.40
Za pristopnino članov in članice	\$ 416.00
Za obresti od ulog	\$ 2,807.15
Za obresti od bondov	\$ 387.40
Za vrnjeno podporo od dr. št. 78	\$ 33.00
Za vrnjeno operacijsko podporo dr. št. 9	\$ 50.00
Za vrnjeno odpravnino dr. št. 111	\$ 300.00
Za vrnjeni del smrtnine dr. št. 88	\$ 200.00

Skupaj....\$ 300,380.31

Šestmesečni izdatki:

izplačano za smrtnine članov in članice	\$ 35,700.00
izplačano za bolnišnico	\$ 28,279.12
izplačano za poškodbe in operacije	\$ 1,400.00

Skupaj....\$ 65,379.12

Drugi definirani izdatki:

Plače glavnemu uradnikov za prvo polovico 1917	\$ 1,455.00
Leonard Slabodnik za plače bivšega gl. predsednika J. A. Germ, za drugo polovico leta 1916	\$ 75.00
Gospodar, odbor za sestavo in prestavo pravil Jednote Leonard Slabodnik za sestavo računov na razne države ter za podlago cene certifikatov za l. 1916	\$ 200.00
Dr. Jos. Grahek za pregledovanje prošenj za sprejem in bolniških nakaznic	\$ 414.00
Mike Rovanšek	\$ 345.11
Mike Sunich	\$ 115.71
John Kerženik	\$ 86.83
John Govže	\$ 113.30
Anthony Motz	\$ 24.00
John Varoga	\$ 75.20
Joseph Plautz, Jr.	\$ 115.30
Leonard Slabodnik	\$ 68.14
Joseph Pishler	\$ 24.00
Geo. L. Brozich	\$ 75.33
Geo. L. Brozich, za zaključitev šestmesečnih računov za leto 1916. (Zaključeno meseca januarja 1917)	\$ 24.00
Anthony Motz, stroški za preiskavo neozdravljivega člana	\$ 50.00
Razne države za pravice do poslovanja za leto 1917	\$ 92.00
First State Bank of Ely, za najemnino glavnega urada, za jan. 1917	\$ 245.00
Slogar Bros., za najemnino gl. urada do 1. avg. 1917	\$ 20.00
National Printing Co. (Narodni Vestnik), tiskovine John Mavor, pisalni papir za prestavo pravil Joseph Pishler: Poština \$100; Expres, brzojavi itd.	\$ 172.00
\$ 77.65	\$ 709.00
G. J. Poreta, za poštino 1915 in 1916	\$ 4.98
J. A. Germ, za poštino in razne izdatke	\$ 177.65
Louis Costello, za poštino, 1914, 1915 in 1916	\$ 4.20
John Govže, za pomoč pri selitvi glavnega urada Christie Litho & Printing Co. (Index Tabs). Ur. potr. Geo. L. Brozich, za pisalno mizo. Ur. potr.	\$ 11.80
Underwood Typewriter Co., za pisalni stroj. Ur. potr. Range Office Supply Co., Arhiv, ((Filing Cabinet). Ur. potr.	\$ 45.50
Frank Viranth za premog. Ur. potr.	\$ 7.00
Laing Hadw. Co., razne male potrebske v glavnem ur.	\$ 13.00
Društvo št. 1, Ely, Minn.	\$ 25.00
Društvo št. 29, Imperial, Pa.	\$ 47.08
Dr. št. 45, Indianapolis, Ind.	\$ 47.08
Nagrada za pridobitev "Mladine"	\$ 15.00
Društvo št. 37, Cleveland, O.	\$ 15.00
Dr. št. 36, Conemaugh, Pa.	\$ 10.00
Dr. št. 16, Johnstown, Pa.	\$ 5.00
H. J. Merdink, za pregled "Surety Bonds".	\$ 25.00
John D. Kerr, Attorney in zadavi M. Šveiger od št. 9	\$ 15.00
Društvo št. 58 za sodniške stroške v zadavi John Janović	\$ 48.20
John B. Smrekar, notarska potrdila	\$ 2.50
Abb Landis Actuary, (Valuation report)	\$ 63.85
First State Bank, premija za zavarovalnino Jednote nega po hohistvu proti ognju	\$ 47.24
First State Bank, Surety bondi za dr. 123 in 124	\$ 4.68

Vкупni izdatki Jednote do 30. junija 1917....\$ 70,622.82

PREGLED POSAMEZNIH SKLADOV.

Smrtninski sklad:

Preostanek 1. januarja 1917	\$ 45,307.75
Sestmesečni dohodki	\$ 45,789.61
Vrnjena smrtnina št. 88, (1. Delež)	\$ 200.00
Sestmesečni izdatki	\$ 35,700.00

Skupaj....\$ 91,297.36

Bolniški sklad:

Preostanek 1. januarja 1917	\$ 3,225.52
Sestmesečni dohodki	\$ 26,639.75
Vrnjena podpora št. 78	\$ 33.00
Vrnjena podpora št. 111	\$ 300.00
Sestmesečni izdatki	\$ 28,279.12

Skupaj....\$ 30,098.27

Podrobni sklad:

Sestmesečni dohodki	\$ 3,497.10
Vrnjena podpora (operacijska)	\$ 50.00
Sestmesečni izdatki	\$ 1,400.00
Preostanek 30. junija 1917	\$ 2,147.10

Skupaj....\$ 3,547.10

\$ 3,547.10

Stroškovni sklad:

Preostanek 1. januarja 1917	\$ 2,615.56
Sestmesečni dohodki	\$ 4,509.40
Dohodki za "Glasilo"	\$ 1,247.00
Dohodki za znake in tisk.	\$ 148.40
Dohodki za pristopnino	\$ 416.00

\$ 5,243.70

\$ 3,692.66

Onemogli sklad:

Preostanek 1. januarja 1917	\$ 1,419.75
Sestmesečni dohodki	\$ 898.86
Preostanek 30. junija 1917	\$ 2,318.61

Skupaj....\$ 2,318.61

Rezervni sklad:

Preostanek 1. januarja 1917	\$ 160,988.06
Obresti od bančnih ulog	\$ 2,807.15
Obresti od obveznic (bondov)	\$ 387.40
Preostanek 30. junija 1917	\$ 164,182.61

Skupaj....\$ 164,182.61

\$ 164,182.61

VKUPNI SKLADI:

Smrtninski sklad	\$ 55,597.36
Bolniški sklad	\$ 1,819.15
Poškodninski sklad	\$ 2,147.10
Stroškovni sklad	\$ 3,692.66
Onemogli sklad	\$ 2,318.61
Rezervni sklad	\$ 164,182.61

Skupaj....\$ 229,757.49

PREGLED BLAGAJNE.

Preostanek dne 30. junija 1917	\$ 229,757.49
Preostanek dne 31. decembra 1917	\$ 213,456.64

Katol. Jednota

Inkorporirana dne 24. januarja 1901 v državi Minn.
sedež v ELY, MINN.

GLAVNI URADNIKI:
Predsednik: MIHAEL ROVANŠEK, R. F. D. No. 1, Conemaugh, Pa.
Podpredsednik: LOUIS BALANT, Box 106, Pearl Ave., Lorain, Ohio.
Glavni tajnik: JOSEPH PISHLER, Ely, Minn.
Glavni blagajnik: GEO. L. BROZICH, Ely, Minn.
Blagajnik N. S.: LOUIS COSTELLO, Salida, Colo.

VRHOVNI ZDRAVNIK:
Dr. JOSEPH V. GRAHEK, 843 East Ohio Street, Pittsburgh, Pa.

NADZORNIKI:

JOHN GOUZE, Box 105, Ely, Minn.
ANTHONY MOTZ, 9641 Avenue "M", So. Chicago, Ill.
JOHN VAROGA, 5126 Natrona Alley, Pittsburgh, Pa.

POROTNIKI:

GEO. J. PORENTA, Box 176, Black Diamond, Wash.
LEONARD SLABODNIK, Box 480, Ely, Minn.
MAT. POGORELC, 7 W. Madison St., Room 605, Chicago, Ill.

GOSPODARSKI ODBOR:

JOSEPH PLAUTZ, Jr., 432 — 7th St., Calumet, Mich.
JOHN MOVERN, 483 Mesaba Ave., Duluth, Minn.
JOHN RUPNIK, Box 24, S. R., Delmont, Pa.

ZDRAŽEVALNI ODBOR:

RUDOLF PERDAN, 6024 St. Clair Ave., N. E. Cleveland, Ohio.
FRANK SKRABEC, Stk. Yds. Station RFD, Box 17, Denver, Colo.

FRANK KOCHEVAR, Box 386, Gilbert, Minn.

Vsi dopisi, tikači se uradnih zadev, kakor tudi denarne podljivljave, naj se pošljajo na glavnega tajnika Jednote, vse pri tofje pa na predsednika porotnega odbora.

Na osebna ali neuradna pisma od strani članov se ne bodo odzvalo.

Društveno glasilo: "GLAS NARODA".

Zlatarjevo zlato.

Historična povest iz 16. stoletja.

Spisal Avgust Šenon.

(Nadaljevanje).

"Greh bi bil" ojanči se dekle, "ako bi vam zamerila. Veseli me, da vas vidim, zdaj se vam vsaj morem zavaliati za svoje življenje, dozdaj se nisem mogla. Dokler ste še bili v Zagrebu, bila sem prehudo bolna, a pozneje vas dolgo — dolgo ni bilo takaj. Veseli me da se še sredi boja spomijate name. Bog vam naj popravi, jaz sirota — ne morem."

Beli roki ji padeta v krilo, solza se ji potoci po licu in z blagim nasmehom se nasmeje mladenču, kakor se smeje zvezda skozi temni oblak.

"Po gospodarju Krupiču ste vprašali?" vmeša se Magda. "Žal mu bo, ni ga doma. Gotova bi se vsej. V sumostan je bil odsel, da popravi krono čudotvorni Marij."

"In vaše zdravje!" vpraša Pavel.

"Hvala Bogu, gre na bolje. Točno bi bilo mi hudo, zelo hudo."

"Gre na bolje, gre na bolje — pravil!" zahrbičja Magda. "Se sedaj se zatajuješ, kakor bi ti ne manjkoalo nič. A ni še dolgo, dokler jo je še lonila raznovrstna bolezen. Naj vam povem, gospodiči!"

"Povej, povej!" reče Pavel in sede na klop blizu Dore.

"Vse hočem povedati. Ko ste jo takrat polmart prinesli domu, tretjo je, imel je mrzlico. No, varnji nas Bog, pa skoraj bi lahko rekla, da je bila mrtva. V hišo dojavši padla je sirotica v omedeljivo. Moralo smo jo škropiti ter omivati, a šele proti noči je ne-srečnica pogledala nekoliko. In zopet jo popade trdno spanje. Skrbela sem in se kako, molila in jokala sem, kakor bi bilo treba izprositi zdravja, katerega bi imela dovolj dva človeka; oče je bil siten in nevesel, urko je gledal in ēemu tudi ne! Žalost mu je glede iz oči. Lekar Globicek je moral kuhati zdravila, jaz sem jih dajala nji, a s slabim uspehom. Dora rabiča naenkrat še blesti, in sicer dan na dan; govorila je razbene reči, a nisem si jih mogla zapomniti, ker so bile preveč namene. Blodila je o duhovnih, o Turkih, o ognu — klicala je na pomoč, da so mi kar noži partili srečo. Da res — tudi o mladom gospodcu, o krasnem junaku je govorila..."

"Tota!" poklica jo Dora in zdi, da vrh čela.

"Pusti, pusti! Vse naj povem Da, o mladom junaku je govorila..."

"Delgo me ne bilo", nadaljuje

Pavel, "in skoraj bi se ne bil vrnil."

"Nikdar!" zakliče Dora bojavljivo.

"Da, nikdar! Le poslušajte. Lanskega leta, ko je nastopila že buda vročina in ste bili vi v hudi bolezni, dospe k nam glas, da se bliža Turčin. Vse plemstvo skoči k orožju in oboržim se tudi jaz. Poslovim se od očeta in matere in odidem. Naša vojska se je pomikala od Rakovca proti primorski strani. Bili so sami vrli in odbrani može. Najprej se je reklo rešiti trdnjava Hrastovico, katero je oblegal bosanski paša Ferhat. Hodili smo noč in dan. Naši lahki Hrvati in tudi srbske čete so se pomikale precej maglo, ali Štajeriči pod svojimi zelenimi kapami in težkimi bat (kiji) so radi pesali. Vodila sta nas Anersperg in Ivan Vojković. Nekoc dospemo z nekega grica v dolino. Zemlja je bila skalnata, le na desni strani je pokrivala gora šuma. Stali smo, ker vsed vročine ni šlo nikanor dalje. Okoli poldneva prihite da gore pastirji k nam, privedajo, da koraka Ferhat paša nad nas; komaj poldrugo uro je še oddaljen. Ni bilo druge rešitve kakor bojevati se. Vojska se postavlja v dolino v vrste. Sprejaj so topničarji, v sredini hravatski pešci, srbski vojevnički in žolti kranjski musketirji (streleci). Na levosti stoji štajerski zeleni jezdec, v dolini dva oddelka, a eden na levem griču. Desno krilo so bili hravatski jezdec z banskim zastavo. Po gričih so stali arkebusirji (streleci). "Gospod Pavel", zakliče mi Vojković, ko pohti na svetem belegu od Auersperga, "videti li ono goščavo na desni? Tamkaj loči goro globoko sedlo. Mora se pazi, da nas Turki ne napadejo na desnem krilu. Vzamite sto mestnih jezdecov in dvesto srbskih puškarjev (strelecev), zasedite planino in ne dovolite nemuršem psom čez sedlo!" Grevarjej ter zasedeva planino in sedlo. Sto puškarjev ter petdeset konjenikov se nastavi v sedlu čez pot. Druge puškarje odločim za breg na desni levi ob potu, a v bližini doline ob gori se postavim jaz s petdesetimi jezdecimi. Puškarji nabijejo puške, nasmijo smodnik in pričakujemo mirno v senci leže Turka. Nakrat se stresre zrak; nastane divji krik. Brž pohitim na vrh, da vidim, kaj je. Turki so se bližali glavni vojski. V dolini se zabilka in naši topovi zagrame. Turki se nekoliko umaknjo, a zopet napadejo pa potop prav divje. Puške jamajo pokati, oklopniaki naskočijo, a banská četa spopade Turke od desne. Videti je, kakor bi bila zmaga naša. Visoko se vije banska zastava, glasno kliče trobenta naprej. Toda levi breg se obsuje z novimi turškimi četami. Oklopniaki popadajo po turških kroglastih in kakor nevihta navale se never na krdele navzdol na naše levo krilo. Vidim, kako odtrga krogla Auerspergu glavo. Zolti mušketirji začnejo bežati, za njimi drugi in tako je prišlo na enega našega deset Turkov. Jezil sem se, da sem moral ečati na svojem mestu. Ali nisem dolgo. Iz sedla zaobi divji krik: "Allah!" Hitro pohitim k četi. Turki hočejo prodriči čez sedlo. Enkrat, dvakrat, trikrat jih odbijejo naše puške iz grajmova, kamejna, trnja. Ob sedlu navzdol je tekal prej bister potoček, zdaj potoček rdeče krvi. In znovič naskoči nasprotnik. Bito ga je šestkrat več kakor naših. Lahko so izgubljali glave. Manogo naših konj je bilo postreljenih, a strelecem je pomanjkovalo smodnika. "Puške na hrbet in nože v roke, otroci!" zagrimi Radmilovič. Toda komaj izgovori, že se zadet prevrže na zemljo. "V imenu našega Kristusa, udarite, možje!" zaklčen jaz in kakor strela udarim s svojo četo Turkom v stan. Vsa ped zemlje je veljal deset turških glav, vsak kamen so plačali Turki s svojim življenjem. Naenkrat me sabija udari čez celo in same krvi ne morem gledati. Konj se mi divje vzpone, pušča mi je prebila oko. Jaz padem, a moji zbeže. Da bi mogel vstat, bil sem preslab. Okoli mene so ležala trupla. Popleknam na kolena, da bi se zavleklo do potoka, ker me je preveč žejal. Toda izbliznjega grma se prikaže sovražna glava. V skoku kakor zver se navali Turak nad mene. Jaz padem na hrbet, a divjak potrgne mož in mi poklekne na prsi ter umazne..."

"O, pripovedujte dalje, lahko poslušam", poprosi dekle. "Pri poveduje, gospod Pavel, iz sreča da vas poslušam."

"Da, da, gospod", pridene stvara, "do zore bi vas poslušala, ker znate tako lepo govoriti. Kaj vemo me reve, že za nos ne dalje, kakor od doma."

"Delgo me ne bilo", nadaljuje

**POROČILO DOHODKOV IN IZDATKOV
V MLADINSKEM ODDELKU J. S. K. JEDNOTE
OD DNE 1. JANUARJA 1917. DO DNE 30. JUNIJA 1917.**

Šestmesečno poročilo dohodkov in izdatkov mladinskega oddelka J. S. K. Jednote.

(Od dne 1. jan. 1917. do dne 30. jun. 1917.)

Dr.	Kraj	Prestop	Ases.	Skupaj
1. Ely, Minnesota	47.25	139.80	187.05	
2. Ely, Minnesota	9.50	15.15	24.65	
3. La Salle, Illinois	1.25	7.85	9.10	
4. Federal, Penna.	0.75	5.40	6.15	
6. Lorain, Ohio	2.25	15.30	17.55	
12. Pittsburgh, Penna.		1.80	1.80	
13. Baggaley, Penna.	7.00	12.30	19.30	
16. Johnstown, Penna.	12.50	34.80	47.30	
18. Rock Springs, Wyo.	5.00	46.35	51.35	
19. Lorain, Ohio	3.25	16.35	19.60	
20. Gilbert, Minnesota	2.75	18.15	20.90	
22. South Chicago, Ill.	2.25	20.70	22.95	
25. Eveleth, Minnesota	0.75	1.65	2.40	
26. Pittsburgh, Penna.	2.50	9.75	12.25	
29. Imperial, Penna.	17.00	46.50	63.50	
30. Chisholm, Minnesota	1.50	4.65	6.15	
31. Braddock, Penna.	0.50	6.75	7.25	
32. Black Diamond, Wash.	0.50	11.10	11.60	
33. Trestle, Penna.	1.25	31.20	32.45	
35. Lloydell, Penna.	0.25	8.75	9.00	
36. Conemaugh, Penna.	25.25	56.85	82.10	
37. Cleveland, Ohio	13.50	18.00	31.50	
39. Roslyn, Wash.	1.50	48.35	49.85	
40. Claridge, Penna.	5.00	12.15	17.15	
41. East Palestine, Ohio	1.25	13.95	15.20	
45. Indianapolis, Ind.	17.00	63.90	80.90	
49. Kansas City, Kans.	1.25	8.00	9.25	
52. Mineral, Kans.	2.50	16.05	18.55	
55. Uniontown, Penna.	7.75	6.35	14.10	
57. Export, Penna.	6.00	15.45	21.45	
60. Chisholm, Minn.	0.25	0.30	0.55	
61. Reading, Penna.	5.75	39.00	44.75	
66. Joliet, Ill.		4.50	4.50	
68. Monessen, Penna.	1.00	20.10	21.10	
71. Collinwood, Ohio	3.25	8.55	11.80	
75. Cannonsburg, Penna.	0.50	0.30	0.80	
76. Oregon City, Ore.	1.50	5.40	6.90	
79. Heilwood, Penna.	2.00	3.60	5.60	
81. Aurora, Ill.	1.75	1.05	2.80	
82. Sheboygan, Wis.	0.25	0.15	0.40	
85. Aurora, Minn.	4.00	3.30	7.30	
94. Waukegan, Ill.	11.75	50.55	62.30	
99. Moon Run, Penna.	5.50	31.20	36.70	
103. Collinwood, Ohio	0.25	0.15	0.40	
105. Butte, Mont.		6.30	6.30	
106. Davis, W. Va.	0.25	0.30	0.55	
108. Youngstown, Ohio	1.75	15.30	17.05	
110. McKinley, Minn.	2.50	17.85	20.35	
114. Ely, Minnesota	8.50	17.70	26.20	
116. Delmont, Penna.	1.00	8.55	9.55	
119. Aurora, Ill.	0.50	0.30	0.80	
120. Ely, Minnesota	2.00	3.60	5.60	
121. Dodson, Md.	2.50	12.60	15.10	
122. Homer City, Penna.	2.25	3.75	6.00	
Skupni dohodki od društva	\$258.00	967.75	1225.75	

I Z D A T K I

Pristop	Ases.	Skupaj
</tbl_info

SLOVENSKO

svete Barbare

ZA ZEDINJENE DRŽAVE SEVERNE AMERIKE.

Sedež: FOREST CITY, PA.

Incorporated dne 21. januarja 1902 v državi Pennsylvania.

GLAVNI URADNIK:

Predsednik: F. S. TAUCHER, 674 Ahasy Ave., Rock Springs, Wyo.
 Podpredsednik: JAKOB DOLENČ, box 181, Broughton, Pa.
 Tujnik: FRANK PAVLOVIČ, box 847, Forest City, Pa.
 Pomočni tujnik: AVGUST GOSTIŠA, box 310, Forest City, Pa.
 Blagajnik: JOSIP MARINČIČ, 5805 St. Clair Ave., Cleveland, Ohio.
 Pomočni blagajnik: ANT. HOČEVAR, RFD. No. 2, box 11½, Bridgeport, Ohio.

NADZORNI ODBOR:

Predsednik nadz. odbora: JOSIP PETEREL, box 96, Wilkes-Barre, Pa.
 1. nadzornik: JERNEJ HAFNER, box 65, Burdette, Pa.
 2. nadzornik: IVAN GROŠELJ, 885 E. 137th St., Cleveland, Ohio.

POROTNI ODBOR:

Predsednik porot. odbora: MARTIN OBREŽAN, box 72, E. Mineral, Kan.
 1. porotnik: FRANC TEROPČIČ, R. F. D. No. 3, box 146, Fort Smith, Ark.
 2. porotnik: JOSIP GOLOB, 1916 So. 14th St., Springfield, Ill.

VRHOVNI ZDRAVNIK:

Dr. JOSIP V. GRAHEK, 843 E. Ohio St., Pittsburgh, Pa.

Uradno glasilo: "GLAS NARODA", 82 Cortlandt St., New York, N. Y.

Cenjena društva, odzroma njih učadniki so naročeni pošiljati vse do pise direktno na glavnega tujnika in nikar drugega. Denar naj se pa pošlje edino potom poštini, eksprezni sili bančnih denarnih nakaznic, nikar pa se ne potom privatnih čekov, na naslov: Frank Pavlovič, Farmers & Miners National Bank, Forest City, Pa.

V skladu, da opazijo društveni tujniki pri poročilih glavnega tujnika kake pomembnosti, naj to nenudoma naznante uradu glav. tujnika, da ne samore napako popraviti.

Industrija, kombinacija in moderna doba.

Kontrola cen pomeni: — Dogovor glede istih cen za iste proizvode od strani vseh proizvajalev v dotednem stroki ter nadalje dogovore glede primernih dobičkov za posredne prodajale.

Izmenjava informacij pomeni: — izmenjavo tehničnih informacij težkujušen med proizvajalnimi in tehničnimi štabi, skupno uporabljajoči patentnih pravie, trgovskih znakov itd.

Medsebojno posvetovanje glede administrativnih problemov ter finančnih vprašanj, medsebojno uveljavljajočo kapital korporacij in druge.

Vse te potrebne pritikline varuje vodstva industrijske prospiretite v tem sedanjem prehodu iz tekmovalne dobe, ki je mrtva, do vodljive industrijskega sodelovanja ter tudi prijateljskega čustovanja z masami naroda.

Eden glavnih vzrokov splošnega ljudskega razpoloženja proti korporacijam je bil značaj korporacij samih, posebno v prvih dneh njih obstanka, ko sta kraljevala okronost in neuspešnost.

V dnevih, ko se je porodilo to popularno sovražno razpoloženje proti korporiranemu industrijskemu ustroju, je bilo nekaj industrijskih nasprotstev, s katerimi so končale korporacije. Zatiralo se je delavske organizacije in sicer v obsegu, ki je bil malo v soglasju s socijalno modrostjo in interesu hodočega industrijskega sodelovanja ter tudi prijateljskega čustovanja z masami naroda.

Tarifna stena je izključevala vovo, ki jo je treba pri tekmovanju z drugimi narodi. Tako se je pogosto nad-kapitaliziralo podjetja, kar je resno oviralo gotove korporacije skozi leta, dokler ni obseg podjetja zrastel do kapitalizacije. Včasih je bilo to nad-kapitaliziranje nameven, uprizorjeno.

Še bolj resen vzrok za ljudski odpor proti korporacijam pa je bil izjavljenje enega najbolj važnih delavnikov, ki je mrtva, v bodočo kooperativno dobro, pa je razveljavila in napravila nepostavljeno način na sicer v veliko naglico.

Tekmovanja se ni več oživeljalo. Nobena politična postava namreč ne more spraviti zopet v življenje mrtvega in dočim je mogoče preprečiti, da je plaćanje primernih plač, da se dobri dobre in uspešne delavce, vse kar tvori razmerje med delodajalem in delavcem. Konečno pa so tudi misli, da nimajo nikakih obveznosti proti splošni javnosti. Dočim pa je mogel proti individualnemu majhnemu delodajalem iz dini Lincolnu uspešno nastopiti individualni uslužbenec, je postal slednji brez pomoči proti korporirani sili organizirane industrije.

Priča je se je doseglo koncem leta 1890 in to prav posebno v obeh industrijsah, ki so bile organizirane v velike korporacije. Potreba vadrževanja tvarne pri vedno rastajoči prodejki zmožnosti preko normalne zahteve po produktih, je napravila tekmovanje tako silno in okruto, da je prepustilo s pogonom tako premaganemu kot zmanjševali, vsled česar se je bilo batiti način, se je moglo preprečiti unicoče posledice tekmovanja.

Vsički pa se je doseglo koncem leta 1890 in to prav posebno v obeh industrijsah, ki so bile organizirane v velike korporacije. Potreba vadrževanja tvarne pri vedno rastajoči prodejki zmožnosti preko normalne zahteve po produktih, je napravila tekmovanje tako silno in okruto, da je prepustilo s pogonom tako premaganemu kot zmanjševali, vsled česar se je bilo batiti način, se je moglo preprečiti unicoče posledice tekmovanja.

Na ta način je moralna prtička operacija ali sodelovanje, kajti le na ta način se je moglo preprečiti unicoče posledice tekmovanja.

Vsled tega je prišlo do korporacijskih dogovorov med preje tekmovalnimi korporacijami. Vse je kazalo, da je prišel konec individualne dobe in da je prišla doba kooperacije ali sodelovanja.

Osnovni princip industrijske operacije na istih ali sličnih poljih obsega kontrolo prodejki, kontrolo cen ter medsebojno izmenjavanje informacij.

Kontrola prodejki pomeni: — Odpravljanje stalno vračajočih se dob industrijske epresije, ar je mogoče doseči z omejenjem dodatne prodejki v časi stagnacije, s pospeševanjem konsuma s pomočjo dolgoročnih krščitov, s sprejetjem blaga v plačilo in s finančno pomočjo, da se ustanovi nova podjetja ter razširi že obstajajoča.

Odpravljanje neomejenih tekmovalnih izvirov potom deljenje prodejki med korporacijami s skupno in individualnimi možnostmi vsakega podjetja, finančno silo ter značenjem posameznega podjetja.

Odpravljanje izvirov potom deljenje prodejki med korporacijami s skupno in individualnimi možnostmi vsakega podjetja, finančno silo ter značenjem posameznega podjetja.

Odpravljanje izvirov potom deljenje prodejki med korporacijami s skupno in individualnimi možnostmi vsakega podjetja, finančno silo ter značenjem posameznega podjetja.

Odpravljanje izvirov potom deljenje prodejki med korporacijami s skupno in individualnimi možnostmi vsakega podjetja, finančno silo ter značenjem posameznega podjetja.

Odpravljanje izvirov potom deljenje prodejki med korporacijami s skupno in individualnimi možnostmi vsakega podjetja, finančno silo ter značenjem posameznega podjetja.

Odpravljanje izvirov potom deljenje prodejki med korporacijami s skupno in individualnimi možnostmi vsakega podjetja, finančno silo ter značenjem posameznega podjetja.

Odpravljanje izvirov potom deljenje prodejki med korporacijami s skupno in individualnimi možnostmi vsakega podjetja, finančno silo ter značenjem posameznega podjetja.

Odpravljanje izvirov potom deljenje prodejki med korporacijami s skupno in individualnimi možnostmi vsakega podjetja, finančno silo ter značenjem posameznega podjetja.

Odpravljanje izvirov potom deljenje prodejki med korporacijami s skupno in individualnimi možnostmi vsakega podjetja, finančno silo ter značenjem posameznega podjetja.

Odpravljanje izvirov potom deljenje prodejki med korporacijami s skupno in individualnimi možnostmi vsakega podjetja, finančno silo ter značenjem posameznega podjetja.

Odpravljanje izvirov potom deljenje prodejki med korporacijami s skupno in individualnimi možnostmi vsakega podjetja, finančno silo ter značenjem posameznega podjetja.

Odpravljanje izvirov potom deljenje prodejki med korporacijami s skupno in individualnimi možnostmi vsakega podjetja, finančno silo ter značenjem posameznega podjetja.

Odpravljanje izvirov potom deljenje prodejki med korporacijami s skupno in individualnimi možnostmi vsakega podjetja, finančno silo ter značenjem posameznega podjetja.

Odpravljanje izvirov potom deljenje prodejki med korporacijami s skupno in individualnimi možnostmi vsakega podjetja, finančno silo ter značenjem posameznega podjetja.

Odpravljanje izvirov potom deljenje prodejki med korporacijami s skupno in individualnimi možnostmi vsakega podjetja, finančno silo ter značenjem posameznega podjetja.

Odpravljanje izvirov potom deljenje prodejki med korporacijami s skupno in individualnimi možnostmi vsakega podjetja, finančno silo ter značenjem posameznega podjetja.

Odpravljanje izvirov potom deljenje prodejki med korporacijami s skupno in individualnimi možnostmi vsakega podjetja, finančno silo ter značenjem posameznega podjetja.

Odpravljanje izvirov potom deljenje prodejki med korporacijami s skupno in individualnimi možnostmi vsakega podjetja, finančno silo ter značenjem posameznega podjetja.

Odpravljanje izvirov potom deljenje prodejki med korporacijami s skupno in individualnimi možnostmi vsakega podjetja, finančno silo ter značenjem posameznega podjetja.

Odpravljanje izvirov potom deljenje prodejki med korporacijami s skupno in individualnimi možnostmi vsakega podjetja, finančno silo ter značenjem posameznega podjetja.

Odpravljanje izvirov potom deljenje prodejki med korporacijami s skupno in individualnimi možnostmi vsakega podjetja, finančno silo ter značenjem posameznega podjetja.

Odpravljanje izvirov potom deljenje prodejki med korporacijami s skupno in individualnimi možnostmi vsakega podjetja, finančno silo ter značenjem posameznega podjetja.

Odpravljanje izvirov potom deljenje prodejki med korporacijami s skupno in individualnimi možnostmi vsakega podjetja, finančno silo ter značenjem posameznega podjetja.

Odpravljanje izvirov potom deljenje prodejki med korporacijami s skupno in individualnimi možnostmi vsakega podjetja, finančno silo ter značenjem posameznega podjetja.

Odpravljanje izvirov potom deljenje prodejki med korporacijami s skupno in individualnimi možnostmi vsakega podjetja, finančno silo ter značenjem posameznega podjetja.

Odpravljanje izvirov potom deljenje prodejki med korporacijami s skupno in individualnimi možnostmi vsakega podjetja, finančno silo ter značenjem posameznega podjetja.

Odpravljanje izvirov potom deljenje prodejki med korporacijami s skupno in individualnimi možnostmi vsakega podjetja, finančno silo ter značenjem posameznega podjetja.

Odpravljanje izvirov potom deljenje prodejki med korporacijami s skupno in individualnimi možnostmi vsakega podjetja, finančno silo ter značenjem posameznega podjetja.

Odpravljanje izvirov potom deljenje prodejki med korporacijami s skupno in individualnimi možnostmi vsakega podjetja, finančno silo ter značenjem posameznega podjetja.

Odpravljanje izvirov potom deljenje prodejki med korporacijami s skupno in individualnimi možnostmi vsakega podjetja, finančno silo ter značenjem posameznega podjetja.

Odpravljanje izvirov potom deljenje prodejki med korporacijami s skupno in individualnimi možnostmi vsakega podjetja, finančno silo ter značenjem posameznega podjetja.

Odpravljanje izvirov potom deljenje prodejki med korporacijami s skupno in individualnimi možnostmi vsakega podjetja, finančno silo ter značenjem posameznega podjetja.

Odpravljanje izvirov potom deljenje prodejki med korporacijami s skupno in individualnimi možnostmi vsakega podjetja, finančno silo ter značenjem posameznega podjetja.

Odpravljanje izvirov potom deljenje prodejki med korporacijami s skupno in individualnimi možnostmi vsakega podjetja, finančno silo ter značenjem posameznega podjetja.

Odpravljanje izvirov potom deljenje prodejki med korporacijami s skupno in individualnimi možnostmi vsakega podjetja, finančno silo ter značenjem posameznega podjetja.

Odpravljanje izvirov potom deljenje prodejki med korporacijami s skupno in individualnimi možnostmi vsakega podjetja, finančno silo ter značenjem posameznega podjetja.

Odpravljanje izvirov potom deljenje prodejki med korporacijami s skupno in individualnimi možnostmi vsakega podjetja, finančno silo ter značenjem posameznega podjetja.

Odpravljanje izvirov potom deljenje prodejki med korporacijami s skupno in individualnimi možnostmi vsakega podjetja, finančno silo ter značenjem posameznega podjetja.

Odpravljanje izvirov potom deljenje prodejki med korporacijami s skupno in individualnimi možnostmi vsakega podjetja, finančno silo ter značenjem posameznega podjetja.

Odpravljanje izvirov potom deljenje prodejki med korporacijami s skupno in individualnimi možnostmi vsakega podjetja, finančno silo ter značenjem posameznega podjetja.

Odpravljanje izvirov potom deljenje prodejki med korporacijami s skupno in individualnimi možnostmi vsakega podjetja, finančno silo ter značenjem posameznega podjetja.

Odpravljanje izvirov potom deljenje prodejki med korporacijami s skupno in individualnimi možnostmi vsakega podjetja, finančno silo ter značenjem posameznega podjetja.

Odpravljanje izvirov potom deljenje prodejki med korporacijami s skupno in individualnimi možnostmi vsakega podjetja, finančno silo ter značenjem posameznega podjetja.

Odpravljanje izvirov potom deljenje prodejki med korporacijami s skupno in individualnimi možnostmi vsakega podjetja, finančno silo ter značenjem posameznega podjetja.

Odpravljanje izvirov potom deljenje prodejki med korporacijami s skupno in individualnimi možnostmi vsakega podjetja, finančno silo ter značenjem posameznega podjetja.

Odpravljanje izvirov potom deljenje prodejki med korporacijami s skupno in individualnimi možnostmi vsakega podjetja, finančno silo ter značenjem posameznega podjetja.

Odpravljanje izvirov potom deljenje prodejki med korporacijami s skupno in individual